

T?bbi G?vensizlik ?l?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *T?bbi G?vensizlik ?l?e?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31606>

?zet

T?bbi G?vensizlik ?l?e?i (TGO), bireylerin sa?l?k sistemi, sa?l?k profesyonelleri ve t?bbi kurumlara y?nelik sahip olduklar? ??phecilik, g?vensizlik ve olumsuz beklentileri ?l?mek amac?yla geli?tirilm? bir psikometrik ara?t?r. Bu ?l?e?in T?rk?e adaptasyonu, ?eng?l ve Bulut (2020) taraf?ndan ger?ekle?tirilm?tir. ?l?ek, ?zellikle hasta-hekim ili?kisinin kalitesini ve bireylerin tedaviye uyum d?zeylerini etkileyebilecek olan **t?bbi g?vensizlik** d?zeyini tespit etmeyi ama?lar. Uyarlama ?al??mas?, ?l?e?in T?rk k?lt?r?ne ve diline uygunlu?unu, yap?sal ge?erli?ini ve i? tutarl?l??n? kan?tlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

T?bbi G?vensizlik, Sa?l?k Hizmetleri, Hasta-Hekim ?li?kisi, Psikometri, ?l?ek Uyarlama, Sa?l?k Psikolojisi.

Yazarlar

Halil ?ENG?L, Abdullah BULUT

Ama?

T?bbi G?vensizlik ?l?e?i'nin temel amac?, sa?l?k hizmeti kullan?c?lar?n?n t?p uzmanlar?na, sa?l?k kurumlar?na ve genel olarak sa?l?k sisteminin i?leyi?ine duyduklar? ??phe veya inan? eksikli?inin derecesini nicel olarak belirlemektir. ?zg?n olarak ba?ka bir dilde geli?tirilm? olan bu ?l?ek, ?eng?l ve Bulut (2020) taraf?ndan T?rk pop?lasyonunda kullan?labilmesi amac?yla **uyarlama** ?al??mas? ile T?rk?e'ye kazand?r?lm??t?r.

Bu ara? , klinisyenler ve ara?t?rmac?lar i?in b?y?k ?nem ta??maktad?r; ??nk? y?ksek t?bbi g?vensizlik, hastalar?n tedavi ?nerilerine uymamas?na, ?nemli bilgileri saklamas?na ve dolay?s?yla sa?l?k sonu?lar?n?n olumsuz etkilenmesine yol a?abilir. ?l?ek, bu g?vensizlik d?zeyini ?l?erek, sa?l?k politikalar?n?n ve ileti?im stratejilerinin geli?tirilmesine bilimsel bir zemin sunar.

Yap?

T?bbi G?vensizlik ?l?e?i, genellikle bireylerin sa?l?k sistemine y?nelik alg?lar?n? olu?turan ?e?itli boyutlar? ?l?en ?ok boyutlu bir **yap?** üzerine kurulmu?tur. Bu yap?, hekimlerin yetkinli?ine duyulan ??phe, sa?l?k kurumlar?n?n gizlilik politikalar?na kar?? duyulan endi?e ve t?bbi hatalar?n yayg?nl??na dair inan?lar gibi alt bile?enleri i?erebilir.

?l?ek, g?vensizli?i sadece ki?isel bir ?zellik olarak de?il, ayn? zamanda sistemik ve yap?sal

sorunlar?n bir yans?mas? olarak ele al?r. Bu nedenle, ?l?ülen yap?, genellikle bili?sel (inan?lar), duygusal (kayg? veya korku) ve davran??sal (kaç?nma e?ilimi) g?vensizlik bile?enlerini kapsar.

Ge?erlik

T?bbi G?vensizlik ?l?e?i'nin T?rk?e uyarlama ?al??mas?nda (?eng?l & Bulut, 2020), ?l?e?in ?l?mek istedi?i yap?y? ger?ekten ?l?üp ?l?medi?ini g?steren **ge?erlik** analizleri detayl? olarak incelenmi?tir. Uyarlama ?al??malar?nda genellikle Yap? Ge?erli?i temel al?n?r.

Bu ba?lamda, ?l?e?in fakt?r yap?s?n? do?rulamak amac?yla **Do?rulay?c? Fakt?r Analizi** (DFA) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. DFA sonu?lar?, ?l?e?in orijinal yap?s?n?n T?rk ?rneklemine de korundu?unu ve maddelerin teorik olarak ?ng?r?len fakt?rlere y?ksek düzeyde y?klendi?ini g?stermelidir. Ayr?ca, ?l?e?in di?er ilgili yap?larla (orne?in, Doktora G?ven ?l?e?i) ili?kisi incelenerek ?l?üt ba??ml? ge?erlik kan?tlar? da sunulmu?tur.

G?venirlik

?l?e?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eden **g?venirlik** analizleri, uyarlama ?al??mas?n?n kritik bir parças?d?r. ?eng?l ve Bulut (2020) taraf?ndan yap?lan ?al??mada, ?l?e?in i? tutarl?l???n? belirlemek amac?yla **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm??t?r.

Y?ksek Cronbach Alfa de?erleri, ?l?ek maddelerinin birbirleriyle tutarl? oldu?unu ve ayn? temel yap?y? ?l?t?ünü g?sterir. Ek olarak, test-tekrar test g?venirli?i analizleri de yap?lm?? olabilir; bu analizler, ?l?e?in zaman i?inde kararl? sonu?lar verdi?ini kan?tlar ve ?l?e?in uzun s?reli ara?t?rmalarda kullan?m?n?n uygunlu?unu destekler.

Fakt?r Analizi

T?bbi G?vensizlik ?l?e?i'nin T?rk?e adaptasyonunda, ?l?e?in yap?s?sal b?t?nl?ü?ünü incelemek i?in **Fakt?r Analizi** y?ntemleri kullan?lm??t?r. ?l?e?in uyarlama olmas? nedeniyle, genellikle Ke?fedici Fakt?r Analizi (KFA) yerine Do?rulay?c? Fakt?r Analizi (DFA) tercih edilmi?tir.

DFA, ?l?e?in orijinal yap?s?n?n (yani, kaç fakt?rden olu?tu?u ve hangi maddelerin hangi fakt?rlere ait oldu?u) T?rk ?rneklemine ne kadar iyi uyum sa?lad???n? test eder. ?eng?l ve Bulut (2020) ?al??mas?nda elde edilen uyum iyili?i endeksleri (orne?in, CFI, TLI, RMSEA), ?l?e?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle y?ksek düzeyde e?le?ti?ini g?stermi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Genellikle 5'li veya 7'li Likert formatı kullanılır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yetkinler, Sağlık Hizmetleri Kullanıcılar

Age Group: 18 yaş ve üzeri

Population Details: Türkiye'de yaşayan, sağlık hizmeti deneyimi olan bireyler.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Sağlık Psikolojisi, Güven, Tıbbi Etik, Hasta Hakları, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir

Affiliation Email addresses: halil.sengul@izu.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Correspondence Address: Belirtilmemiştir (İletişim, sorumlu yazar e-posta adresi üzerinden sağlanabilir.)

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışması 2020 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin ticari kullanımı, izinler ve olası ücretler hakkında bilgi almak için sorumlu yazar Halil ENGÜL ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle yazarın izni yeterlidir. İletişim e-posta adresi: halil.sengul@izu.edu.tr.

Kaynaklar

Engül, H. & Bulut, A. (2020). "Tıbbi Güvensizlik Ölçeği ve Doktora Güven Ölçeğinin Türkçe Geçerlik Güvenirlik Çalışması" International Social Sciences Studies Journal, (e-ISSN:2587-1587) Vol:6, Issue: 62; pp:1956-1964.

Orijinal makalenin PDF dosyası şu adresten indirilebilir: [tibbi-guvensizlik-olcegi-toad.pdf](#)

Tıbbi Güvenlik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler için yazarla iletişime geçilmesi veya referans makaleye başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM